

ترجمه شده: راضیه کریمی
دکترای مدیریت آموزشی و آموزگار
دوره ابتدایی

تجارب جهانی

روزهای دور از مدرسه در قاب تجربه‌ها

برنامه‌ریزی و سازگاری مدرسه‌های دانمارک

اشاره

این مقاله راهبردها و چالش‌های ادراک‌شده سال تحصیلی ۲۰۲۰-۲۰۲۱ در مدرسه‌های دانمارک را بررسی می‌کند. ابتدا بررسی می‌شود که تجربه‌های حاصل از مرحله اول تعطیلی مدرسه‌ها در بهار ۲۰۲۰ چگونه آگاهی مدرسه‌ها در زمینه نحوه برنامه‌ریزی آینده را افزایش داد. دوم، در زمینه سلامت دانش‌آموزان بحث می‌کند که در اولین مرحله بازگشایی مدرسه‌ها در سال تحصیلی ۲۰۲۰-۲۰۱۹ مطرح شد و با شروع مرحله دوم تعطیلی ادامه یافت. در نهایت، برخی از جنبه‌های مهم ایجاد ساختار برای دوره‌های آموزش از راه دور که به‌عنوان موضوعی کلیدی به اثبات رسیده، بررسی می‌شوند.

۱. مبنا قراردادن تجربه‌های قبلی در محیط

مدرسه موقت

از دیدگاه معلمان و مدیران، رویدادهای گسترده سال تحصیلی ۲۰-۲۱ قرار بود در بهار ۲۰۲۰، زمانی که ویروس کرونا همه‌چیز را نابسامان کرده بود، برنامه‌ریزی شود. در آن زمان دانش‌آموزان به گروه‌های کوچکی تقسیم شدند و اقدامات و شیوه‌های معمول برای جلوگیری از شیوع همه‌گیری در سرلوحه کار همه افراد قرار گرفت؛ آموزش و روش‌های آموزشی متناسب با شرایط تنظیم شدند. به این ترتیب، تجربه معلمان و مدیران از آن شرایط به آن‌ها اجازه داد برای سناریوهای مشابه (یا محدودیت‌ها) در سال تحصیلی آینده آماده شوند. با این حال، تلاش برای عادی‌سازی امور در سال تحصیلی ۲۰-۲۱ به‌عنوان یک اصل باقی ماند. از این رو، معلمان و مدیران بر برنامه‌ریزی معمول خود تمرکز کردند.

هنگامی که معلمان پس از تعطیلات تابستانی از شرایط مدرسه در سال ۲۰۲۰ مطلع شدند، به نظر می‌رسید شرایط در دانمارک رو به بهبود بود، زیرا میزان سرایت کم شده و محدودیت‌های فیزیکی کاهش یافته بود. در نتیجه، معلمان در آن زمان با رعایت محدودیت‌ها و دستورالعمل‌هایی که همچنان باعث محدودیت تماس فیزیکی، اولویت‌بندی بهداشتی و اجتناب از اختلاط دانش‌آموزان در کلاس‌ها می‌شد، می‌توانستند به ۹ روش بسیار آشنا، در قالب گروه‌های کوچک، به دانش‌آموزان آموزش دهند. در نتیجه، دومین مرحله اصلی تعطیلی مدرسه‌ها، که از دسامبر ۲۰۲۰ آغاز شد، بر اساس تجربه‌های قبلی، به‌عنوان حالتی دیگر از «مدرسه اضطراری» مدیریت شد. معلمان، مدیران مدرسه، دانش‌آموزان و والدین تنها برای این وضعیت آماده بودند. به این معنا که می‌توانستند از راهکار سازمانی بهار ۲۰۲۰ خود استفاده کنند. مجدداً در این مرحله نیز ایجاد احساس عادی‌سازی و تداوم برای دانش‌آموزان اولویت نخست بود. یکی از دانش‌آموزان پایه پنجم بیان کرد ما در کلاس مجازی همان کاری را انجام می‌دادیم که در کلاس حضوری؛ با این تفاوت که از رایانه استفاده می‌کردیم؛ تجربه‌های این دانش‌آموز نشان می‌دهد دانش‌آموزان نحوه تغییر از حضور در مدرسه و بازگشت به آموزش از راه دور در مرحله دوم را چگونه درک کرده‌اند. این در حالی بود که معلمان و دانش‌آموزان به نکاتی اشاره می‌کردند مبنی بر اینکه آموزش از راه دور باید به‌نحوی ساختاربندی شود که با مدرسه عادی متفاوت باشد. توضیحات کلی معلمان، مدیران مدرسه و دانش‌آموزان این بود که آموزش از راه دور به موضوعات مشابه آموزش حضوری می‌پرداخت و از برنامه‌های مشابه پیروی می‌کرد. با این حال، حفظ علاقه دانش‌آموزان به یادگیری از راه دور و تأمین انگیزه آن‌ها داستان متفاوتی بود.

۲. تمرکز بر سلامت دانش‌آموزان

از زمان اولین مرحله تعطیلی مدرسه‌ها در بهار ۲۰۲۰، به موضوع سلامت دانش‌آموزان توجه زیادی شده است. مطالعات اولیه در زمان تعطیلی نشان داد، کودکان دانمارکی از وضعیت خوبی برخوردار بودند و گمان می‌رفت این به دلیل فراوانی تجهیزات فناوری اطلاعات و دسترسی به اینترنت در خانه، حس انعطاف‌پذیری (این نیز بگذرد)، فضای بهاری و ... بوده است. با این حال، سلامت روان معلمان، والدین و دانش‌آموزان مصاحبه‌شده نشان داد، آن‌ها از مرحله دوم تعطیلی مدرسه‌ها در دسامبر ۲۰۲۰ از احساساتی نظیر ناامیدی، نداشتن انگیزه و احساس خستگی رنج می‌بردند. با وجود این، در بهار سال ۲۰۲۰ برای ایجاد و حفظ تاب‌آوری در مدرسه‌ها و خانواده‌ها راهبردهای خاصی شناسایی و در پاییز دوباره به کار گرفته شد. جای تعجب نیست که گذراندن وقت در خارج از منزل و انجام فعالیت‌های بدنی در زمان قبل و در مرحله دوم تعطیلی مدرسه‌ها بسیار ارزشمند بود. هنگامی که دانش‌آموزان از تعطیلات تابستانی خود باز می‌گشتند، مدرسه‌ها به آرامی به روال معمول خود برمی‌گشتند اما در همان زمان، با تقاضای استفاده از مزیت‌های فضای باز برای ایجاد فاصله فیزیکی بین دانش‌آموزان و ایجاد فرصت برای

تهویه کلاس‌ها روبه‌رو بودند. به نظر می‌رسید معلمان به‌طور کلی این وضعیت را فرصتی برای کار روی سلامت روانی و اجتماعی مدرسه خود از طریق تمرین‌های بدنی گوناگون، مانند مسابقه ستاره‌ها، می‌دانستند و مشخص شد معلمان علوم و ریاضی بیشتر از معلمان زبان، مطالعات اجتماعی و هنر بر این روش تدریس تمرکز داشتند.

سال تحصیلی ۲۱-۲۰۲۰ تلاش‌های خاصی از جمله تقسیم دانش‌آموزان به گروه‌های کوچک بر اساس گروه سنی یا کلاس را پس از بازگشایی مرحله اول همه‌گیری در بهار ۲۰۲۰ ادامه داد. تابستان فرا رسیده بود و انجام فعالیت‌ها در فضای باز، به دلیل گرم و خشک بودن هوا، تلاش زیادی نمی‌طلبید. برخلاف برخی دیگر از کشورهای اروپایی، مدرسه‌های ابتدایی و متوسطه دانمارک تقریباً شش هفته تعطیلات تابستانی دارند؛ در نتیجه، تقریباً نیمی از ماه‌های تابستان در مدرسه می‌گذرد. با این حال، شرایط خاصی که قبلاً به معلمان اجازه می‌داد کمتر بر برنامه درسی تمرکز کنند و بیشتر به فعالیت‌هایی برای تقویت مدرسه و سلامت کلاس بپردازند، دیگر وجود نداشت.

از اگوست ۲۰۲۰، «مدرسه اضطراری» دیگر استاندارد مورد قبول نبود. سلامت دانش‌آموزان کمتر مورد بحث بود و برخی معلمان شرایط خاصی را که به آن‌ها امکان می‌داد ارتباط خود را با دانش‌آموزان تقویت کنند از دست می‌دادند. به گفته معلمان، مدیران و دانش‌آموزان، مدرسه‌ها به آرامی اما پیوسته به روال معمول دوران قبل از کووید ۱۹ باز می‌گشتند. در طول پاییز ۲۰۲۰، با نزدیک شدن زمستان و شیوع مجدد ویروس، فعالیت‌ها در فضای باز کاهش یافتند. دانش‌آموزانی که در زمان تعطیلی مدرسه‌ها با آن‌ها مصاحبه شد، با علاقه از روال آشنایی که در پاییز برقرار بود، صحبت می‌کردند و مشتاق بازگشت به مدرسه بودند. با تعطیلی مجدد مدرسه‌ها در دسامبر ۲۰۲۰، یک روال آشنای دیگر (آموزش از راه دور) دوباره برقرار شد که مشکلات متعددی را برای دانش‌آموزان و خانواده‌های آن‌ها ایجاد کرد. به‌طور طبیعی، برخی والدین مجبور بودند سر کار بروند، درحالی‌که برخی دیگر می‌توانستند دور کاری کنند. همراه با این مرحله از تعطیلی مدرسه‌ها، فعالیت‌های فرعی مانند ورزش‌های گروهی و درس‌های موسیقی نیز متوقف شدند که ضربه سختی برای دانش‌آموزان بود. وقتی مدرسه‌ها به‌صورت مجازی برگزار می‌شدند، برای برخی دانش‌آموزان، شرکت در کلاس‌های فوق برنامه در خارج از مدرسه بسیار مهم بود. این کلاس‌ها به آن‌ها کمک می‌کرد بین ساعات مدرسه و وقت شخصی خود فاصله ایجاد کنند و امکان تغییر فضا و موضوعات جدید گفت‌وگو برای آن‌ها فراهم شود. با این حال، برخی از این کلاس‌ها نیز به‌صورت ویدئو کنفرانس (VCS) در خانه انجام شدند. در این مدت، دانش‌آموزان و همچنین والدین، از بازی‌های رایانه‌ای به‌عنوان منبع مطلوب معاشرت با هم‌سالان آشنا یاد می‌کردند. حتی اگر فرزندان‌شان وقت بیشتری را با رسانه‌های دیجیتال می‌گذراندند،

۳۳

درحالی که برخی دیگر در محیطی که فهرست تکالیف و وقت استراحت آن‌ها مشخص باشد، بهتر پیشرفت می‌کنند. ایجاد تعادل در تعیین تکالیف برای دانش‌آموزان می‌تواند دشوار باشد. معلمان و همچنین دانش‌آموزان نظرات جالبی در این باره دارند. بسیاری از دیدگاه‌های دانش‌آموزان به ترجیحات فردی آن‌ها برمی‌گردد. جنبه دیگر ایجاد ساختار برای آموزش از راه دور، به راهنمایی، دستورالعمل و بازخورد مربوط بود. معلمان این کار را با استفاده از جلسات عمومی و گروهی در ویدئو کنفرانس و همچنین از طریق بازخورد به تکالیف نوشتاری دانش‌آموزان، تا حدی تسهیل کردند. ایجاد گروه‌های دانش‌آموزی و در نتیجه حمایت از بازخورد هم‌سالان، برای دانش‌آموزانی که از درجات متفاوتی از کمک والدین برخوردار بودند، مهم تلقی می‌شد. تفاوت در ساختار خانواده، شرایط کار و ظرفیت ارائه کمک آموزشی، عاملی برای ایجاد ساختار و دسترسی آسان به راهنمایی برای دانش‌آموزان در دوره‌های آموزش از راه دور است. در اولین تعطیلی مدرسه‌ها، پس از مدتی، از معلمان خواسته شد به‌طور منظم با والدین تماس بگیرند و ببینند آن‌ها در زمینه کمک به فرزندان خود در خانه چگونه عمل می‌کنند؛ در این میان، والدینی که توانایی حمایت از فرزندان خود را داشتند، احساس راحتی و اتکا به خود می‌کردند.

۴. جمع‌بندی

برنامه‌ریزی و اجرای آموزش و تکالیف یادگیری برای آموزش از راه دور بر ستون‌هایی از وظایف ساختار یافته استوار است که برای دانش‌آموزانی هم که به آزادی و حق انتخاب نیاز دارند تا احساس انگیزه کنند انعطاف‌پذیر تلقی می‌شود. علاوه بر این، از آنجا که معلمان نمی‌توانند در ارائه بازخورد و راهنمایی انفرادی دانش‌آموزان تنها بر توانایی خود تکیه کنند، ساختار بازخورد هم‌سالان و داشتن انواع بازخورد به‌صورت هم‌زمان و غیرهم‌زمان برای دانش‌آموزان ارزشمند است. با توجه به تفاوت در نیازهای دانش‌آموزان برای دستیابی به کمک والدین، برخی از دانش‌آموزان ترتیبات خاصی اتخاذ کرده‌اند، درحالی که دانش‌آموزان دیگر به احتمال زیاد در این زمینه احساس تنهایی کرده‌اند. در مجموع، در این مقاله رویکردها و الگوهای آموزش از راه دور مدرسه‌های دانمارک در سال تحصیلی ۲۰۲۰-۲۱، شامل مینا قراردادن تجربه‌های قبلی در محیط مدرسه موقت، تمرکز بر سلامت دانش‌آموزان و ساختار بندی آموزش از راه دور بررسی شد.

منبع

1. Iundtofte, T.E. (2021). The school year 2020-2021 in Denmark during the pandemic. Country Report, Publications office of the European Union. Luxembourg.

والدین با تمایل فرزندان خود برای بازی و معاشرت از این راه ابراز همدردی می‌کردند.

با بازگشت به «قرنطینه» (اصطلاحی که اغلب در هنگام تعطیلی مدرسه‌ها استفاده می‌شود)، ایجاد شرایط کاری مناسب برای معلمان و همچنین دانش‌آموزان مهم بود. با کمال تعجب، معلمان انگیزه پیدا کردند در ساعاتی غیر کلاسی نیز با دانش‌آموزان صحبت کنند، زیرا به احساساتی که آیا دانش‌آموزان تحت تأثیر شدید انزوا قرار گرفته‌اند و از نظر حفظ انگیزه به حال خود رها شده‌اند یا خیر، اهمیت می‌دادند (یا شاید نگران بودند). راه دیگر، برخورد با این موضوع این بود که مدرسه گروه‌های هم‌سال را برای دانش‌آموزان فراهم کند. با این حال، بسیاری از دانش‌آموزان احساس می‌کردند برای کار گروهی به اندازه کافی تشویق نمی‌شوند. در نتیجه احساس انزوا می‌کردند. برخی از دانش‌آموزان نیز به مشکلات موجود در کار گروهی اشاره کردند، زیرا از دیدگاه آن‌ها کار گروهی غالباً باعث می‌شد افراد خاصی از دانش‌آموزان کار را انجام دهند و بقیه صرفاً مشغول وقت‌گذرانی باشند. این وضعیت چندان جدید نیست، اما به نظر می‌رسد زمینه آموزش از راه دور، ادراک دانش‌آموزان را از تقسیم ناعادلانه کار و طرفداری آن‌ها از فعالیت فردی تشدید کند. معلمان، مدیران مدرسه، والدین و نمایندگان صاحب‌شونده از سازمان‌های غیر دولتی و اتحادیه‌های کارگری، همگی پیش‌بینی می‌کردند که به جای تعطیلی مدرسه‌ها باید اقدامات زیادی برای ترمیم و تأمین احساس سلامت دانش‌آموزان در مدرسه و بنابراین احساس تعلق آن‌ها به جامعه کلاسی انجام شود. دلایل آن‌ها برای بیان چنین مطلبی، به انگیزه و احساس هدف در دانش‌آموزان مربوط می‌شد و آن‌ها به اهمیت انجام تدریجی و اعتماد به توانایی معلمان برای تصمیم‌گیری درست بین دنبال کردن برنامه درسی یا وقت‌گذرانی برای انجام فعالیت‌هایی که برای تقویت انگیزه و بازسازی مدرسه طراحی شده، اشاره می‌کردند. مهم‌تر از همه، کودکانی که در شرایط شیوع کرونا از سایرین آسیب‌پذیرتر بودند، باید در زمان پیش‌رو مورد توجه بیشتری قرار می‌گرفتند.

۳. ساختار بندی و آموزش از راه دور

به گفته معلمان و دانش‌آموزان، اهمیت ارائه ساختار دقیق‌تر و در عین حال انعطاف‌پذیر برای محیط‌های آموزش از راه دور به اثبات رسیده است. تجربه‌های اولیه در این باره در مرحله اول تعطیلی مدرسه‌ها در بهار ۲۰۲۰ به دست آمدند تا دسامبر ۲۰۲۰ که وارد مرحله دوم تعطیلی شدند. ایجاد ساختار مناسب برای آموزش نیازمند درک صحیح نیازها و ترجیحات فردی دانش‌آموزان برای انعطاف‌پذیری در تکالیف مدرسه است. ساختار بیش‌ازحد به معنای برنامه‌های کاری، تکالیف و گزارش‌های دقیق، برای برخی از دانش‌آموزان بسیار استرس‌زاست،

مقاله لاتین را از رمزینه بالا بخوانید.